

Balladyna Juliusza Słowackiego

Świat przedstawiony

Geneza

Juliusz Słowacki to twórca epoki romantyzmu, w której artyści byli zafascynowani ludowością, średniowieczem, dawnymi legendami i baśniami. Interesowali się również pradziejami Słowiańszczyzny. Byli zaangażowani w sprawy narodowe i walkę o niepodległość, chcieli podnosić naród na duchu po upadku powstania listopadowego. Wszystkie te kwestie znajdują odbicie w dramacie i wpływają na niezwykłość świata przedstawionego „Balladyny”.
Dramat powstał w Genewie w 1834 r.

Geneza

Fragment listu Słowackiego do matki

- W liście do matki z 18 grudnia 1834 roku poeta pisał o swoim dziele
„Od ostatniego mego listu (...) w przeciągu miesiąca upłynionego, napisałem nową sztukę teatralną – niby tragedię pod tytułem „Balladina”. Z wszystkich rzeczy, które dotychczas moja mózgowica urodziła, ta tragedia jest najlepszą – zwłaszcza, że otworzyła mi nową drogę, nowy kraj poetyczny, nietknięty ludzką stopą, kraj obszerniejszy niż ta biedna ziemia, bo idealny. Zobaczysz kiedyś, Mamo kochana, co to za dziwna kraina – i czasy. Tragedia cała podobna do starej ballady, ułożona tak, jakby ją gmin układał, przeciwna zupełnie prawdzie historycznej, czasem przeciwna podobieństwu prawdy. Ludzie jednak, starałem się, aby byli prawdziwymi i aby w sercu mieli nasze serca.”

TYTUŁ

Dlaczego „Balladyna”?

- Balladyna to imię głównej bohaterki wspomnianego utworu. Utwór Słowackiego to opowieść o żądzy władzy i o dorastaniu do roli zbrodniarza.
- Nie przypadkiem też imię to nawiązuje do ballady, w której zazwyczaj pojawiają się motywy fantastyczne i elementy wierzeń ludowych, które zawiera również ten utwór.

Czas

- Wydarzenie dramatu odgrywa się w dalekiej przeszłości – czasy legendarne, za panowania króla Popiela IV.

Miejsce akcji

okolice jeziora Gopła (las, chata pustelnika, chata wdowy, zamek Kirkora) oraz Gniezno

Gopło – jezioro w województwie kujawsko-pomorskim na Pojezierzu Gnieźnieńskim; wiąże się z legendą o królu Popielu, którego myszy zjadły; w dramacie Słowackiego jest siedzibą nimfy Goplany, podkreśla baśniowo-legendarny charakter świata przedstawionego.

- pierwsza stolica Polski
- siedziba Mieszka I i pierwszych Piastów
- chrzest Polski
- katedra gotycka ze słynnymi drzwiami przedstawiającymi dzieje św. Wojciecha
- Zjazd Gnieźnieński
- koronacja Bolesława Chrobrego

- stolica legendarnych Popielów (najpierw Popiela III, a po jego obaleniu – uzurpatora Popiela IV)
- zabicie uzurpatora przez Kirkora
- bitwa pod murami miasta między wojskami Kirkora a przekupionymi najemnikami Fon Kostryna i Balladyny
- objęcie tronu królewskiego przez Balladynę i sądzenie winnych

Bohaterowie

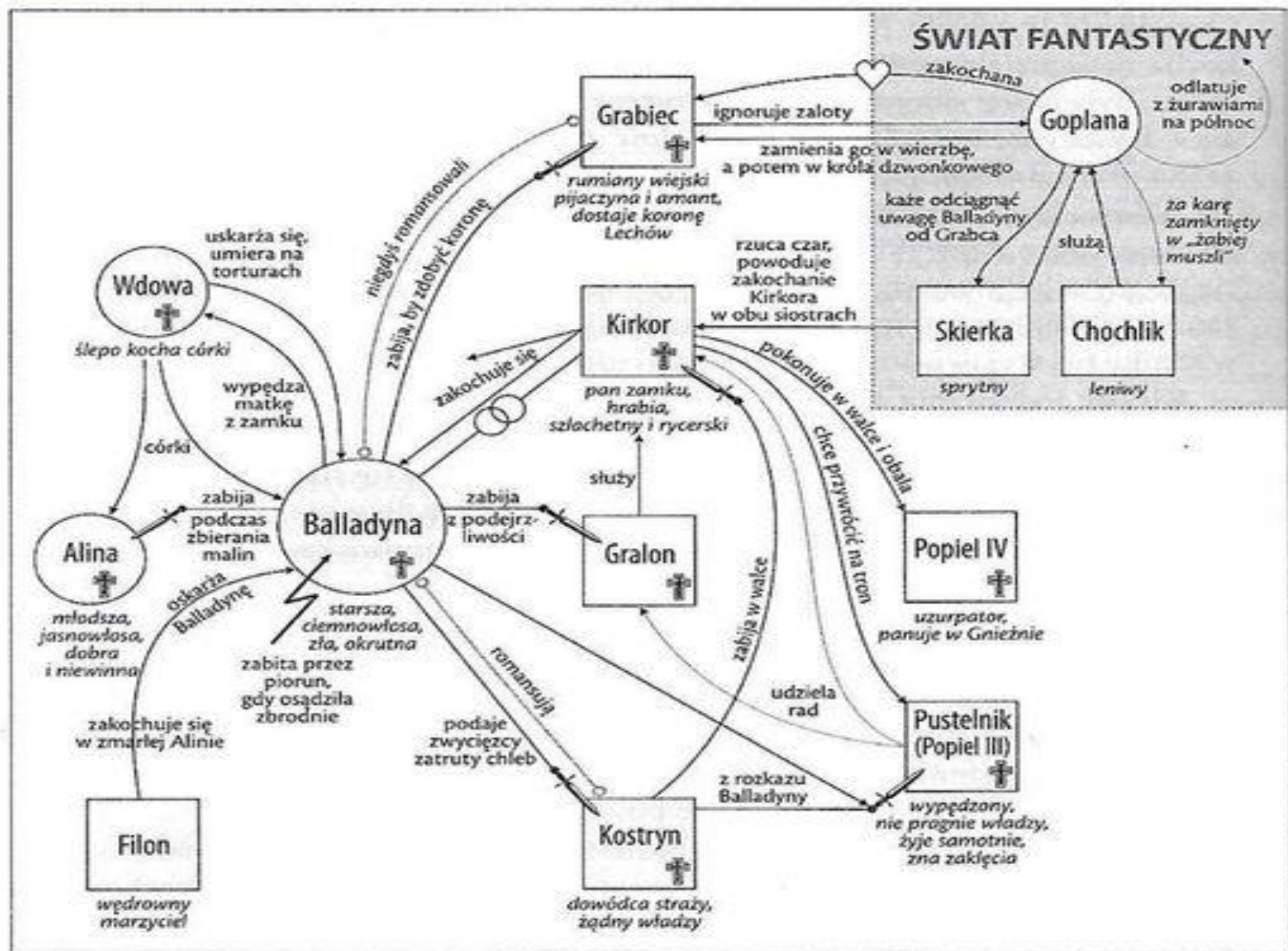
Postacie realistyczne:

- ▶ **Wdowa** – matka córek Aliny i Balladyny
- ▶ **Balladyna** – córka Wdowy, siostra Aliny.
- ▶ **Alina** – córka Wdowy, siostra Balladyny
- ▶ **Pustelnik** – zrzucony z tronu Popiel III,
- ▶ **Kirkor** – książę
- ▶ **Kostryn** – rycerz
- ▶ **Grabiec** – ukochany Goplany
- ▶ **Filon** – obłąkany mieszkaniec lasu
- ▶ **Gralon** – rycerz Kirkora,

Postacie fantastyczne:

- ▶ **Goplana** – pani jeziora Gopło,
- ▶ **Chochlik** – sługa Goplany,
- ▶ **Skierka** – sługa Goplany

„BALLADYNA” — BOHATEROWIE

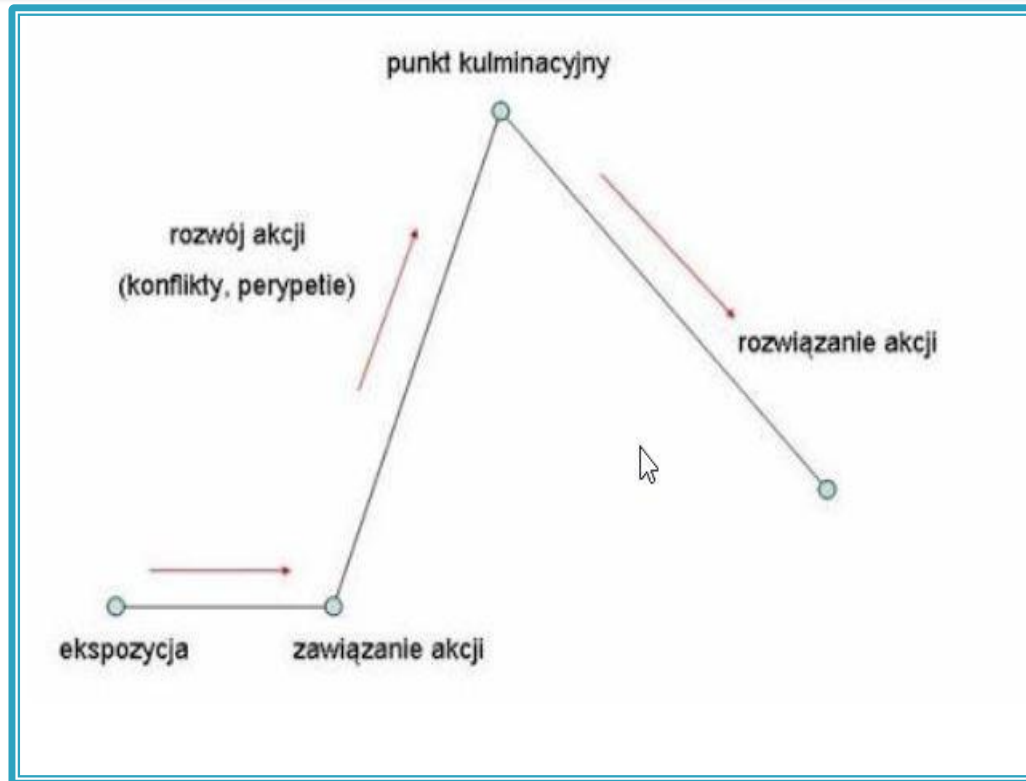
Wątki

- ▶ polityczno–kryminalny – walka o tron królewski, dzieje Balladyny;
- ▶ baśniowy – dzieje Goplany, Skierki, Chochlika;
- ▶ obyczajowy – losy Wdowy;
- ▶ miłosny – rywalizacja Aliny i Balladyny o Kirkora, miłość Filona do Aliny; Goplana i Grabiec;
- ▶ legendarno–historyczny – historia Popiela.

Budowa akcji w dramacie

Elementy akcji w dramacie	Przebieg akcji w „Balladynie”
Ekspozycja – wstępne zapoznanie z bohaterami i sytuacją	
Zawiązanie akcji – początek wydarzeń	
Rozwinięcie akcji – narastanie konfliktu, rozwój wydarzeń.	
Punkt kulminacyjny – moment największego skomplikowania sytuacji, największego napięcia.	
Perypetia – wydarzenie odmieniające bieg akcji.	
Rozwiązanie akcji.	

Budowa akcji w dramacie

Droga Balladyny do władzy

1. Ingerencja Goplany w życie Balladyny.
2. Zabicie siostry i ślub z Kirkorem.
3. Odcięcie się od korzeni i pozbycie się matki.
4. Współdziałanie z Kostrynem – zabicie Gralona i Pustelnika.
5. Zabicie Grabca i zdobycie korony Popielów.
6. Pozbycie się Kirkora.
7. Otrucie Kostryna
8. Koronacja Balladyny

Droga Balladyny do władzy.